

Jordemodern

SVENSKA
BARNMORSKEFÖRBUNDETS
TIDSKRIFT

TEMA ICM TORONTO 2017

SEPTEMBER NR 9 2017

4

10

18

- 4** ICM Toronto 2017
Vi har samma mål
- 8** ICM Toronto 2017
Betraktelser kring
ett viktigt möte
- 10** ICM 2017 Toronto
Att vara en del av
barnmorskekollektivet
- 13** Introducing new
ICM President and
Board Members
- 14** Internationell konferens om
amning i Johannesburg
- 16** Deklaration
– uppmaning till handling
Låt oss investera i
att skapa en tillåtande miljö
för mödrar och barn
2nd World Breastfeeding
Conference 2016
- 18** "Free your mind"
– nationell konferens i Halland
- 20** Making birth safer
ECIC2017
- 23** Cervixcancerprevention får
allt bättre täckning
- 26** Barnmorskeförbundet
i Almedalen
Hur står det egentligen till
med svensk mödravård
och förlösningssvård?
- 29** Förbundsnytt
- 30** Ordförande har ordet
- 35** Nordiskt mingel på ICM
- 36** Insänt
- 40** Medlemsmöten

Svenska barnmorskor på ICM Congress i Toronto 2017.

Jordemodern

JORDEMODERN SVENSKA BARNMORSKEFÖRBUNDET (UTGIVARE) ISSN 0021-7468

Ansvärg utgivare & förbundsordförande

Mia Ahlberg
Chefredaktör
Margareta Rehn
margareta.rehn@barnmorskeforbundet.se

Jordemodern förbehåller sig rätten att korta
och redigera insänt material.

Manusgranskning

Birgita Klepke
Grafisk formgivning
AB Huset Makalösa

Tryck

Ätta.45 Tryckeri AB

Jordemodern

utkommer 10 gånger per år

Prenumeration

förnyas årligen, 650 kronor

Annonsbokning

jordemodern@barnmorskeforbundet.se
08-10 70 88

Sista bokningsdag för medlemsannonser

den 10:e i månaden före utgivningsdatum

Svenska Barnmorskeförbundet

Baldersgatan 1
114 27 Stockholm
08-10 70 88

kansli@barnmorskeforbundet.se

www.barnmorskeforbundet.se

International
Confederation
of Midwives

Strengthening Midwifery Globally

ICM believes women have a right to a midwife as the most appropriate care provider in most situations and midwives have a right to obtain adequate education, regulations to foster their practice and associations to forward their mission. ICM believes that there should be recognition of the following as basic human rights for women and midwives across the globe.

ICM Bill of Rights for Women and Midwives.

Women's Rights

- 1.** Every woman has the right to receive care in childbirth from an autonomous and competent midwife
- 2.** Every newborn baby has the right to a healthy and well informed mother
- 3.** Every woman has a right to be respected as a person of value and worth
- 4.** Every woman has a right to security of her body
- 5.** Every woman has a right to be free from any form of discrimination
- 6.** Every woman has a right to up-to-date health information
- 7.** Every woman has a right to participate actively in decisions about her health care and to offer informed consent
- 8.** Every woman has a right to privacy
- 9.** Every woman has a right to choose the place where she gives birth

Midwives' Rights

- 1.** Every midwife has the right to a midwifery-specific education that will enable her to develop and maintain competency as a midwife
- 2.** Every midwife has the right to practise on her own responsibility within the International Confederation of Midwives definition and scope of practice of a midwife
- 3.** Every midwife has the right to be recognised, respected and supported as a health professional
- 4.** Midwives have the right to access a strong midwifery association that can contribute to midwifery and maternity policy and services at a national level

Women's and Midwives' Rights

- 1.** Midwives and women have the right to a system of regulation that will ensure a safe, competent and autonomous midwifery workforce for women and their babies.
- 2.** Midwives and women have the right to national midwifery workforce planning to ensure sufficient midwives to meet the needs of women and babies
- 3.** Women and midwives have the right to be respected by governments and government institutions for health and education
- 4.** The midwifery profession has the right to be recognised as a separate and distinct profession

internationalmidwives.org

Aktuellt barnmorskeförbundet.se

Länk med fler bilder från ICM Congress i Toronto finns på hemsidan

Midwives making a difference in the world

Barnmorskeförbundet till Toronto 2017:
31st ICM Triennial Congress

#icmlive #midwivesmatter #midwives4all
#moremidwives

Barnmorskor gör skillnad överallt i världen

Som jag skrev i föregående Jordemodern så har jag och Susanne Åhlund varit i Toronto på International Confederation of Midwives (ICM) stora möte och konferens som hålls vart tredje år. Med oss på resan var också Ingrid Frisk sexualpolitiskt sakkunnig från RFSU, Lis Munk förbundsombudsman på Vårdförbundet och Sanna Björkman från Vårdförbundets medlemstidning Vårdfokus. Vi hyrde gemensamt en lägenhet cirka tre kilometer från konferenscentret vilket visade sig vara bra. De dagliga promenaderna till och från konferensen gjorde oss gott eftersom vi satt i möten under mycket långa dagar.

● **The ICM Triennial Congress** är en gigantisk konferens. För oss som representerar ett lands barnmorskeförbund innebär det en vecka av styrelsearbete plus en vecka med sedvanlig konferens. Det är 143 delegater från 69 länder och 77 medlemsorganisationer samt 69 observatörer som sitter i ett och samma rum under fem dagar. Allt som sägs simultanöversätts till engelska, franska eller spanska och det gäller att vara alert för att hinna med och förstå vad som sägs. Efter de långa dagarna promenerade vi ofta hem och gick tidigt i säng för att vara pigga nästa dag.

Under styrelseveckan avgick Frances Day-Stirk som varit ICM:s ordförande de senaste två mandatperioderna och en ny ordförande röstades fram. Till vår mycket stora glädje valdes Franka Cadee med klar majoritet. Franka är en barnmorska från

” Till vår mycket stora glädje valdes Franka Cadee med klar majoritet. Franka är en barnmorska från Nederländerna med en gedigen erfarenhet av internationellt arbete.

Mia Ahlberg Förbundsordförande
mia.ahlberg@barnmorskeforbundet.se

Nederländerna med en gedigen erfarenhet av internationellt arbete. Jag och många i styrelsen har samarbetat mycket med Franka i olika internationella sammanhang. Jag har ett stort förtroende för henne som ledare och framförallt stor respekt för hennes inställning till barnmorskans arbete. Hon har en lång erfarenhet som kliniskt verksam barnmorska genom hela vårdkedjan. Som ni vet så arbetar många barnmorskor i Holland med både graviditet, förlossning och eftervård – och det har Franka gjort. Hon har erfarenhet av internationellt arbete och har varit det holländska förbundets internationella koordinator

i många år. Hon har forskningserfarenhet och en bra förmåga att föra samman evidens med den kliniska barnmorskans vardag. Dessutom är hon en diplomat vilket är absolut nödvändigt när man representerar världens barnmorskor i stora internationella sammanhang. Hon är duktig på språk och en fantastisk talare. Hon är dessutom rolig, avslappnad och mycket vänlig. Ni hör, vilken kraftperson vi har fått som representant för barnmorskan i internationella sammanhang. Och jag kan lova att det kommer att behövas.

De utmaningar som Sverige står inför gäller även i stora delar av världen. Akut brist på barnmorskor, hög arbetsbelastning, ökad medikalisering och alltför lite fokus på faktorer som stödjer den friska okomplicerade graviditeten och förlossningen. Franka måste också hantera den svåra frågan om vikten av en bra och gedigen barnmorskeutbildning, vilket är en brist i många länder i världen. Här är Sverige en förebild och vi kommer att samarbeta kring detta framöver.

Vi, Svenska Barnmorskeförbundet, kommer att ansöka om att få arrangera den Europeiska utbildningskonferensen 2018. Senast hölls den i London 2016. Eftersom vi arbetar med att skriva om barnmorskans kompetensbeskrivning inför den nödvändiga förändring/förlängning som vi måste göra i Sverige, känns det lämpligt att arrangera denna konferens. Håll utkik!

En annan global utmaning, som också är högaktuell i Sverige, är så kallad taskshifting. Det pågår i många delar av världen bland annat på grund av barnmorskebrist och ICM måste hela tiden uppmärksamma fördelarna med att en välutbildad barnmorska utför vården kring den gravida och födande kvinnan. Det måste även vi göra och här anser jag att vi som kår måste vara överens. Om vi ofta lämnar över uppgifter till andra yrkesgrupper, eftersom vi tyvärr inte hinner med själva, binder vi ris på vår egen rygg. I denna fråga är cheferna centrala för att vi ska kunna behålla och utveckla barnmorskans kompetens. Ledarskap var ett tema i Toronto eftersom det är helt avgörande att barnmorskor tar ledarpositioner för att driva vår profession framåt för att därigenom uppnå god vård. I Sverige är vi bra på det eftersom många av våra chefer och ledare är barnmorskor.

Tillbaka till Franka som ny ordförande för ICM. Den linje som hon kommer att driva som ordförande är The humanization of birth. Med detta menar hon att vården måste bli mer inriktad på kvinnans behov och egna val. En bra vård ska vara inlyssnande, tillgänglig och vänlig. Organisationen ska vara inriktad på kvinnors behov

och inte tvärt om, vilket den ofta är. Ett faktum är att vissa länders höga kejsarsnittstal delvis beror på läkares önskan om att arbeta dagtid. Ett annat är att tyska kvinnors många ultraljud under en helt normal graviditet delvis beror på att ultraljud genererar pengar till kliniken. Andra exempel är att vården inte finns där kvinnor bor vilket i låginkomstländer leder till fruktansvärda konsekvenser eller att vården är så korrupt att du får bättre vård om du har pengar. Sverige har inte alla dessa problem, med några känner ni säkert igen. Jag känner definitivt igen att kvinnorna måste anpassa sig efter organisationen – och inte tvärtom. Våra svenska kvinnoorganisationer vittnar också om att vi kan bli mycket bättre på delaktighet.

Till den nya styrelsen valdes också Mary Kirk som vice ordförande, Trude Thommesen från Norge som norra Europas representant och till vår glädje och stolthet valdes Ingela Wiklund till kassör. Det är ett enormt ansvar och jag hörde många barnmorskor från hela världen säga att det kändes tryggt och seriöst att Ingela fick det uppdraget.

Under mötet arbetade vi med ICM:s nya kompetensbeskrivning för barnmorskan och till vår stora glädje var det glasklart att abortvård ingår i barnmorskans kompetens. Det blir skönt att ha det i ryggen när debatten så småningom drar igång igen i Sverige. Sverige opponerade sig kraftigt mot den punkt i kompetensbeskrivningen som handlade om att barnmorskor ska respektera religiösa och kulturella sedvänjor och kunna genomföra manlig omskärelse.

Franka Cadee från Nederländerna valdes till ICMs nya ordförande.

Trude Thommesen från Norge valdes till norra Europas representant.

Till vår glädje och stolthet valdes Ingela Wiklund till kassör.

Enligt oss sanktionerar denna punkt att barnmorskor ska respektera exempelvis kvinnlig och manlig könsstympning och andra skadliga religiösa sedvänjor. Barnmorskans arbete ska vila på klinisk erfarenhet och evidens och inte på religiösa eller kulturella företeelser som kan vara skadliga för kvinnan, barnet eller familjen. Vi anser därför att manlig omskärelse inte ska ingå i barnmorskans kompetens. Alla nordiska förbund gav oss starkt stöd i denna fråga.

I kompetensbeskrivningen fanns också en punkt som innebar att barnmorskan ska arbeta tillsammans med doulor, vilket föranledde diskussioner om att det doulor gör ska göras av en utbildad barnmorska. De som hade arbetat med kompetensbeskrivningen argumenterade att det finns bevis för att kontinuerligt stöd är positivt för kvinnor och om doulor är de som i vissa länder står för detta stöd så ska barnmorskor stödja detta. Vi ska komma ihåg att denna kompetensbeskrivning ska fungera i hela världen. I Sverige blir doulor allt mer vanliga och det måste vi diskutera. Vad tycker vi?

Vi tog också ett gemensamt beslut om att ICM är emot Gender sex biased selection vilket innebär att vi inte anser att en ska kunna abortera på grund av barnets kön. Vi pratade också mycket om hur vi barnmorskor står inför utmaningar i och med de stora flyktingvågorna. Barnmorskorna i Grekland och Italien vittnar om mycket omänskliga förhållanden för flyktingkvinnor.

En annan viktig fråga som ledde till omröstning var ICM:s styrelses önskan om att få ha en röst i frågan om var dessa konferenser ska hållas. Tidigare har länder fått ansöka

och det har varit ländernas representanter på mötet som fått rösta fram vem och vilket land som får hålla nästa möte. Detta har lett till att vissa möten har blivit dyra och ekonomiskt mycket belastande för ICM. I vissa fall nästan omöjliga att bära.

Den sista veckan var fantastisk med många bra och intressanta föredrag. Helst ville jag gå på allt, men det är en omöjlighet. Jag fokuserade på de föredrag som handlade om hur en bygger en organisation som grundar sig i kontinuitet och en känd barnmorska, eftersom jag tror att det är det vi måste utveckla i Sverige framöver. Det var verkligen kul att lyssna på Ingegerd Hildingsson som pratade om projektet Barnmorska hela vägen.

Jag lyssnade också på ett föredrag som handlade om att 200 miljoner kvinnor vill ha eller behöver preventivmedel – men inte får det. De vill undvika graviditet och om deras behov av preventivmedel inte tillgodoses så kommer det innebära risk för maternell och neonatal död. Om de får tillgång till preventivmedel kan risken minskas med 70 procent. Här kan barnmorskor med rätt utbildning och lagliga möjligheter göra en enorm skillnad.

Ett annat intressant föredrag handlade om att en tredjedel av alla barnmorskor anser att de utsätts för olika former av övergrepp på arbetet. Oftast sker övergreppen av andra yrkesgrupper vilket innebär att de inte kan utföra sitt jobb. Många föredrag handlade också om vår tids största utmaning: To little too late or to much too soon.

Vi godkände också en budget och verksamhetsplanen för de kommande tre åren. Mötet och konferensen 2020 kommer att hållas på Bali och tre år senare – år 2023 – är det Chiles tur.

Jag avslutar med några ord från en mycket inspirerande talare om varför den engagerade kunniga barnmorskan är så viktig i världen.

A MOTHERS TRUST IN
THE MIDWIFE IS THE BEST
MEDICINE FOR A SAFE BIRTH.

Vi hörns,
Mia

www.internationalmidwives.org
www.midwives2017.org

Kalendarium kommande möten & konferenser 2017

Förbundsstämma
Svenska Barnmorskeförbundet
14 november

Temadag
Framtidens Mödrahälsövård
15 november

Chefskonferens
4–5 december

Mer info på barnmorskeforbundet.se